

HERINNERINGEN AAN 'VOETIUS'

Zeventig jaar geleden, in 1953, werd ik geïnstalleerd als lid van de GTSV Voetius, samen met veertien mede - novieten. We waren ingeschreven aan de RU Utrecht en liepen college in de zalen van het klassieke gebouw aan het Domplein en de Trans. In die jaren bij toenmalige coryfeeën als de professoren Van Ruler, Edelkoort, Quispel, Van Unnik.

Ik werd in 1955 abactis en in 1956 preses van Voetius. De vereniging had toen zeventig leden en was mogelijk het grootste theologische dispuut aan de RUU ooit. De vereniging was dan ook verdeeld in vier secties, elk voorgezeten door een bestuurslid. Elke sectie had, meestal rond het jaarthema, een eigen programma en kwam gemiddeld tien maal per jaar bijeen, in zes kamervergaderingen en vier kerkvergaderingen.

Voor die laatste waren vier monumentale kerken voor ons beschikbaar: de Janskerk, Klaaskerk, Jacobikerk en de Buurkerk. In de Buurkerk hing in een kast een toga, ooit aan Voetius beschikbaar gesteld door oud-lid en emeritus Ds. G. Lans jr. Daarmee kon je wennen aan het dragen van zo'n gewaad (als dat je paste!)

De plenaire vergaderingen werden gewoonlijk gehouden in het gebouw Vriendenkring Oudwijk in de Brigittenstraat. Op een balk tegen de zoldering stond ingekerfd "Want zingen is 't dat leven doet, en lang en lustig leven". Toepasselijk op de oud - berijmde psalmen die wij zongen?

We streefden naar een waardige vergaderstijl en spraken elkaar aan met 'mijnheer' : 'het woord is aan de heer....' (vrouwelijke leden had Voetius toen nog niet).

In de kerkvergadering hield een derdejaars een preek en een tweedejaars leverde materiële kritiek, terwijl een eerstejaars de formele kritiek verzorgde. Als eindcriticus was een hoogleraar of predikant aanwezig. In mijn tijd noem ik de professoren J. Severijn, H. Jonker, S. van der Linde en de predikanten H. Bout, A.A. Koolhaas, L. Kievit. Hun kritiek was soms niet mals, maar steeds mild.

Als preses mocht ik professor Van der Linde op de 57^e dies natalis installeren als erepreses van de vereniging, mede omdat hij de eerste oud - Voetiaan was die aan onze universiteit hoogleraar werd.

Er was onder ons in die tijd weinig oecumenisch besef. Opmerkelijk is wel dat door de secties in 1956 gast- predatoren werden uitgenodigd van andere Utrechtse theologische disputen, zoals van "Excelsior Deo Iuvante", 'Progredior', 'Secor Dabar' en 'Septimum'. In dat jaar werden ook banden aangeknoopt met 'Pfsar' ('Per fidem studiumque ad rostra'), het dispuut van de Chr. Geref.

Theologische Hogeschool te Apeldoorn. Daarmee, constateerden we, was merkbare verwantschap! Werden voor plenaire vergaderingen sprekers van buiten uitgenodigd, in de secties verzorgden de leden de lezingen. Ze waren nogal verschillend van niveau. Je voelde toen al aan wie zich zouden ontwikkelen tot ware theologen!

De meeste Voetianen kwamen uit wat heet hervormd- gereformeerde ('bonds') gemeenten. Zij kozen voor Voetius vanwege het gereformeerde karakter. Die identiteit werd onder ons niet betwist. Er werd wel gediscussieerd over kenmerken van gereformeerde prediking en praktijk en daarover dacht lang niet iedereen hetzelfde.

Over de onderlinge band onder de studenten kan ik melden dat die overwegend goed was. Er ontstonden hechte vriendschappen die vaak blijvend bleken. Dat geldt ook voor mijzelf : ik kreeg enkele vrienden voor het leven.

Zelf heb ik veel aan Voetius gehad. Ik leerde er, zoals gezegd, goede vrienden kennen. Ik leerde ook een grote en soms kritische vergadering voorzitten. Ik hoorde er boeiende lezingen van bevlogen theologen. Ik genoot van de humor, zoals in de 'Varia'. Kortom: ik voelde me op Voetius thuis.

Tenslotte is er de vaag naar de toekomst. Op Voetius keek je naar de korte termijn: 'ad rostra', de kansel wenkte. Hoe het de vereniging zou vergaan – daar dacht je niet zo aan. Nu, na zeventig jaar, is alles heel anders. De faculteit verhuisde, het Voetius van nu kreeg zijn domicilie elders en is veel kleiner in aantal leden. Echter, de faculteit gaat opnieuw verkassen en de PThU komt naar Utrecht En zowaar in een klassiek gebouw aan het Janskerkhof met gebruik, waar nodig, van de Janskerk. Goed nieuws, terug naar de stad waar Gisbertus Voetius doceerde en onze vereniging in 1899 werd gesticht.

Wat kan ik de huidige Voetianen meegeven? De context van kerk en maatschappij is grondig veranderd en de secularisatie is sterk toegenomen. Soms denk ik dat er moed voor nodig is om in deze tijd dominee te worden. Maar de Kerk van Christus is nooit een verloren zaak, want ze is van Hem. Richt je in de studie op een grondige kennis van bijbelse theologie en heb gevoel voor de geest van de tijd waarin we leven. Vertaal het oude Woord in nieuwe taal, dat is de opdracht. En die gereformeerde identiteit? Ik hoor het prof. Severijn nog zeggen: "Die oude belijdenis die doet het nog en dat nieuwe spul dat doet het niet". Doe oude gereformeerde wijn in nieuwe zakken.

Op de lange termijn: de toekomst is 'des Heren'. Ik begon mijn relaas met de vaststelling dat Voetius zeventig leden telde. Nu ik dit schrijf, najaar 2023, zijn er van hen nog tien in leven. Moge hun toekomst geborgen zijn in Hem, die zij gediend hebben.

Ds. Arie Romein

1955: Novieten van VOETIUS rijden in jacquet de novitiaatscommissie over de Mariaplaats in Utrecht waar de dies natalis wordt gehouden in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen.